

Jörgen Gustavsson Blommendahl
folkhälsosamordnare
Tel. 0470-796052

Kommunstyrelsen

Kulturdepartementets remiss av betänkande SOU 2016:44 Kraftsamling mot antiziganism

Länk till betänkandet i fulltext:

<http://www.regeringen.se/remisser/2016/09/remiss-sou-201644-kraftsamling-mot-antiziganism/>

Förslag till beslut

Växjö kommun ställer sig positiv till utredningens förslag till rekommendationer, men anser att ytterligare underlag behöver tas fram innan dess förslag kan förverkligas. Det behöver utredas ytterligare vilka effekter som utredningens rekommendationer kommer att medföra för det kommunala självstyret och organiseringen av den kommunala verksamheten. Utredningen har visserligen angivit att dess förslag inte kommer att ha någon påverkan i nu angivet hänseende, men inte i tillräcklig utsträckning redovisat vilka omständigheter eller resonemang som lett fram till denna slutsats.

Bakgrund

Utredningens förslag rör i huvudsak den nationella nivån.

Regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet med undantag för innehållet i kapitel 5 ett nationellt centrum för antiziganism och de delar i kapitel 6 som rör frågan om nationellt centrum för antiziganism. Skälet för detta är att regeringen avser bereda förslaget vidare i kapitel 5.

Kommissionen har följande rekommendationer för att reagera på kränkningar av romers rättigheter och möjliggöra upprättelse:

- En officiell ursäkt bör framföras för de övergrepp som romer har drabbats av genom historien. Ursäkten bör framföras av statsministern vid en officiell ceremoni som ett led i att ge romer upprättelse och motverka nutida kränkningar av romers mänskliga rättigheter.
- Regeringen bör initiera inrättandet av minnesmärken och minnesdagar med syftet att erkänna och synliggöra den antiziganistiska historien i Sverige. Det bör även ske en översyn av namn och beteckningar på platser, vilka anspelar på antiziganism.

- Regeringen bör ge Länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att tillhandhålla och sprida skolboken *Antiziganismen i Sverige – om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet och i dag* samt tillhörande lärarhandledning. Regeringen bör överväga möjligheten att *Den mörka och okända historien – Vitbok om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet* kan beställas kostnadsfritt av envar.
- Regeringen bör i lämplig form säkerställa att återstående frågor om Skånepolisens register över romer får tillfredsställande svar samt följa upp att Polisen vidtar åtgärder för att tillförsäkra att det olagliga förfarandet inte kan upprepas

Kommissionens rekommendationer för att förhindra kränkningar av romers mänskliga rättigheter:

- Regeringen bör i lämplig form se över det rättsliga skyddet mot registrering på etnisk grund.
- Regeringen bör i lämplig form verka för att DO i större utsträckning utreder anmälningar om diskriminering och för att fler anmälningar än i dag prövas i domstol. Likaså bör regeringen verka för att anmälningar om hatbrott i större utsträckning utreds av Polisen och lagförs. Dessutom bör dessa myndigheter förstärka sina främjande insatser och vara en starkare aktör mot kränkningar.
- Regeringen bör verka för att det skyndsamt inrättas ett oberoende nationellt organ med uppgiften att främja de mänskliga rättigheterna i Sverige.
- Regeringen bör inleda ett arbete med sikte på att Sverige så snart som möjligt ratificerar protokoll 12 till Europakonventionen och tilläggsprotokollet till FNs konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
- Regeringen bör verka för att det tillsätts en särskild representant för romers rättigheter inom EU.

Tydligare styrning och åtgärder mot antiziganism:

- Regeringen bör i sin myndighetsstyrning lägga vikt vid åtgärder som motverkar antiziganism.

- Regeringen bör inom ramen för strategin för romsk inkludering säkerställa stöd till och samordning av myndigheter med uppdrag inom strategin.
- Regeringen bör öka det statliga stödet till det romska civilsamhället samt ge bidragsgivande myndigheter i uppdrag att se över arbets sätt som kan leda till en ökning av andelen verksamhetsstöd till romska organisationer.
- Regeringen bör noga följa utvecklingen av omfattningen av sändningstid för program på romani čhib i public servicebolagen SVT, SR och UR för en eventuell revidering vid nästa sändningstillstånd.
- Regeringens aviserade översyn av minoritetspolitiken bör omfatta frågor som tillsyn och sanktioner, hur minoritets rättigheter i större utsträckning kan kopplas till individen samt hur förutsättningarna till samråd och dialoger kan stärkas.
- Regeringen bör följa uppdraget till Länsstyrelsen i Stockholms län om nationell samordning avseende utsatta EU/EES-medborgare genomförs utifrån ett rättighetsperspektiv.

Bedömning

Det är svårt att med SoU-rapporten som grund få en fullständig bild av de föreslagna åtgärdernas betydelse för kommunen. Andra styrande dokument som påverkar handlingsutrymmet är Lag om nationella minoriteter och minoritetspråk, FN:s konvention om barns rättigheter, Diskrimineringslagen, Växjö kommuns mångfaldsprogram och Växjö kommuns värdegrund.

Konsekvensanalys

Kommissionen bedömer att den kommunala självstyrelsen inte kommer att påverkas av om kommissionens förslag genomförs. De medför inte heller någon förändring såvitt avser den kommunala indelningen, beskattningsrätten, kommunernas organisation eller befogenheter i övrigt.

Det behöver utredas ytterligare vilka effekter som utredningens rekommendationer kommer att medföra för det kommunala självstyret och organiseringen av den kommunala verksamheten. Utredningen har visserligen angivit att dess förslag inte kommer att ha någon påverkan i nu angivet hänseende, men inte i tillräcklig utsträckning redovisat vilka omständigheter eller resonemang som lett fram till denna slutsats.

Implementering och uppföljning

Växjö kommun har ingen uppgift i implementering eller uppföljning.

Beslutet skickas till

För åtgärd

Kulturdepartementet

För kännedom

Hållbarhetschef

Monica Skagne
kommunchef

Julia Ahlrot
hållbarhetschef